

Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning – Årsrapport 2023

Forord – om senteret, visjoner og mål

Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning skal være et nasjonalt forskningsmiljø som skal utvikle og øke kunnskapen om kvinners helse. Senteret skal ha en overordnet funksjon som legger til rette for forskning på kvinners helse nasjonalt. Senterets formål er å bidra til å utvikle og heve kvaliteten på kunnskap om kvinnehelse og –sykdom, samt å overføre kunnskap tilbake til hele behandlingsskjeden. Det nasjonale senteret skal gjennomføre forskningsprosjekter, og sikre at helsepersonell får overført kunnskap fra slik forskning i sitt arbeid, både i spesialisthelsetjenesten og primærhelsetjenesten. Nettverksbygging på tvers av fagfelt og regioner blir fortsatt en viktig del av forskningssenterets oppgaver. Satsingen er i tråd med regjeringens seks punkter for bedre kvinnehelse. Målgrupper er helsepersonell, myndigheter og allmennheten.

Det nasjonale forskningssenteret skal først og fremst bygge kompetanse innen kvinnehelse og kjønnsforskjeller i helse. Formidling av kunnskap gjennom undervisning i grunnutdanning, og videre- og etterutdanning vil fortsatt være en av senterets viktigste oppgaver.

Per i dag har senteret 24 ansatte: 7 forskere, en statistiker, en fulltids medie- og kommunikasjonsrådgiver, en forskningsadministrativ koordinator, og 14 stipendiater, postdoktor- og ph.d.-kandidater. Fire ansatte har professorkompetanse.

Senteret ble etablert i 2006. Siden den gang er 34 doktorgrader tilknyttet senteret fullført. Senteret har omfattende internasjonale og nasjonale forsknings- og utviklingssamarbeid som omfatter flere temaer knyttet til kvinners helse (reproduktiv helse og fruktbarhet, fødselshjelp, innvandrerhelse, kreft, livsstilssykdommer, helseatferd og hjertesykdom hos kvinner). Senteret tilbyr støtte til forskningsadministrasjon og til pedagogisk utvikling av tilknyttede doktorgrads-/mastergradsstudenter og doktorgradskandidater.

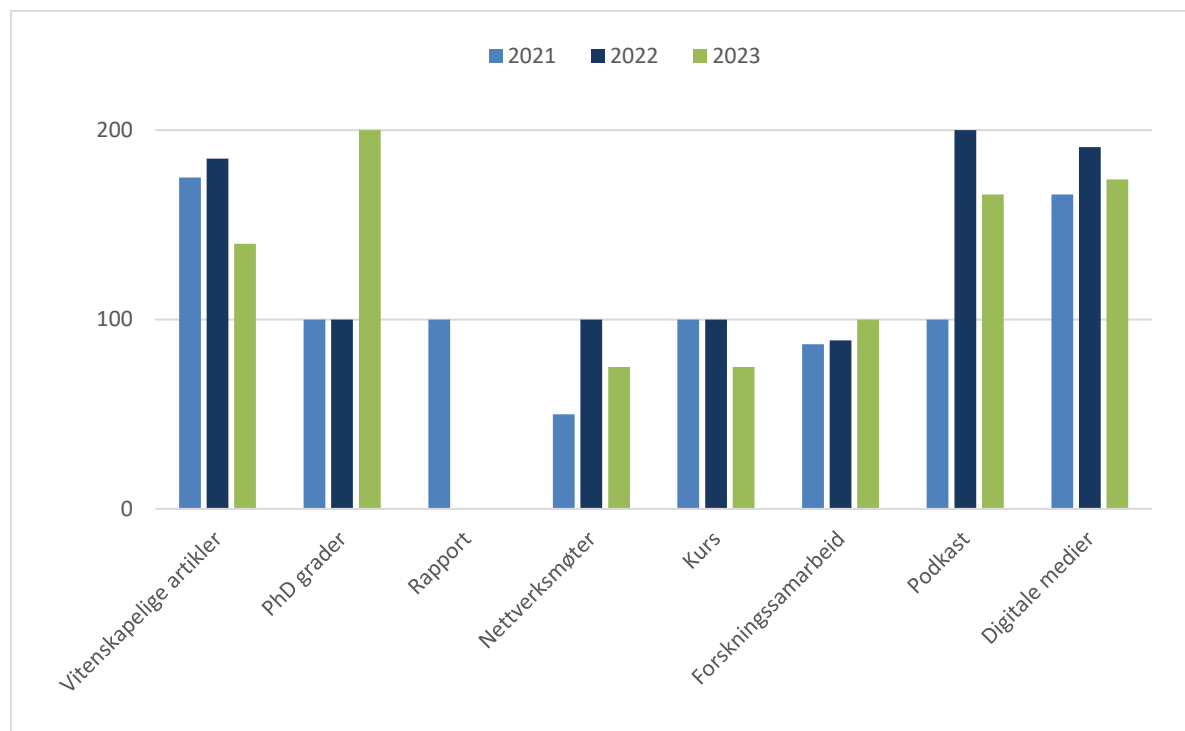
I oktober [besøkte helseminister Ingvild Kjerkol senteret](#). Sammen med sine rådgivere og representanter fra departementet, fikk helseministeren en orientering om vår virksomhet. Den nye NOU'en har mange viktige innspill for å bedre kvinners helse. Vi ønsket å rette oppmerksomheten mot hvordan Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning kan bidra med å løfte kunnskapsgrunnlaget på flere områder. Økte bevilgninger kan fremme denne prosessen.

En av senterets oppgaver er populærvitenskapelig formidling til allmennheten, blant annet gjennom artikler, egen [blogg på forskning.no](#) og podkast. Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning har siden 2022 laget fire sesonger av den forskningsbaserte podkasten [Kvinnehelsepodden](#). I 2023 har vi publisert 18 episoder, fordelt over to sesonger. Vi har laget mange episoder om svangerskap, fødsel og barseltiden, samt andre temaer relatert til kvinners helse. Podkasten har blant annet tatt opp temaer som overgangsalderen, celledforandringer i livmorhalsen, benskjørhet, prevensjon, abort og infertilitet.

Kvinnehelsepodden har totalt rundt 46 000 nedlastninger. 88 prosent av lytterne er kvinner, hovedsakelig i aldersgruppen 28-34 år. Deretter følger 35-44 år, og så 23-27 år. Statistikken viser at vi treffer ønsket målgruppe godt.

I 2023 ønsket vi å ta i bruk betalte annonser for å markedsføre podkasten, noe vi dessverre ikke fikk gjennomført. Vi har i stedet rettet fokuset mot organisk markedsføring. Vi har blant annet opprettet en LinkedIn-side, der vi deler podkasten, nyheter og forskning fra senteret. Videre har vi konkrete planer for både organisk og betalt markedsføring i 2024, som forhåpentligvis vil øke antall nedlastninger og lyttere, samt følge på våre sosiale medier.

Resultat 2023

Diagrammet sammenligner resultatmål for årene 2021, 2022 og 2023 for vitenskapelige artikler, PhD grader, rapporter, nettverksmøter, kurs, forskningssamarbeid, podkast og oppslag i digitale medier. Resultatmålene er stort sett oppnådd.

Grafen bygger på følgende resultatmål:

20 vitenskapelige publikasjoner per år. Resultat: 28

1 PhD grad per år. Resultat: 2

1 rapport fra aktuelle registre hvert 5. år. Resultat: Publisert 2021

Deltakelse på 4 nettverksmøter, hvorav 2 internasjonale per år. Resultat: 3; hvorav 1 internasjonalt

4 kurs for helsepersonell, hvorav 1 i andre helseregioner per år. Resultat: 3; 1 i annen region

Forsknings samarbeid med andre regioner i to tredjedeler av alle prosjekter. Resultat: 20 av 30

12 podkast per år. Resultat: 20

12 x informasjon til publikum i digitale medier per år. Resultat: 7 blogger og artikler på forskning.no,

14 andre oppslag i media. Resultat: 21

Kompetansespredning til helsepersonell:

Nasjonale kurs

Når kroppen er gravid og sjelen syk, Oslo 18.9.

Infertilitet - fra diagnose til behandling, Trondheim 16.10.

Vulvasykdommer, Oslo 23.11.

I tillegg bidrar senteret med overføring av kunnskap tilbake til hele behandlingsskjeden gjennom rådgivning, veiledning og utarbeidelse av kliniske veiledere.

Kompetansespredning til myndigheter og allmennheten:

Senteret anser denne aktiviteten som viktig for å nå ut med ny kunnskap om kvinnehelse og kjønnsforskjeller i helse til allmennheten.

Senterets referansegruppe har representanter fra alle helseregioner og i tillegg en brukerrepresentant fra Norske Kvinners Sanitetsforening. Referansegruppen er en ressurs som fremmer samarbeid på tvers av miljøer og regioner og spiller en sentral rolle i senterets aktiviteter. Referansegruppen deltar i strategiarbeid, utvikling av forskningsprosjekter, kurs og konferanser. Referansegruppen er en viktig del av senterets virksomhet. Det ble avholdt møter med referansegruppen 17. mars og 22. september 2023.

Forskningsnettverk

Senterets ansatte har engasjert seg i flere nasjonale og internasjonale forskningsnettverk:

ROAM - Reproductive outcome among migrants; et internasjonalt nettverk om svangerskapsutfall hos migranter.

Nasjonalt samarbeid om mødredødsfall. Nettverket gransker alle mødredødsfall og formulerer kliniske anbefalinger.

Nordisk samarbeid om mødredødsfall.

Senter for forskning på hjertesykdom hos kvinner.

FOKO - Forskning om kvinner med kjønnslemlestelse.

Global Fragility Fracture Network. Internasjonalt nettverk for forskning innen beinskjørhet og brudd.

Nordic Marcé Society. Nettverk for økt fokus på kunnskap om mental helse i perinatalperioden.

INOSS - International Obstetric Surveillance System.

Nettverkene har årlige møter. Her presenteres nye forskningsresultater, og nye prosjekter planlegges. Denne aktiviteten fremmer internasjonalt samarbeid. Deltakelse på nasjonale og internasjonale forskningsnettverk vil fortsatt være en viktig del av senterets aktivitet.

Aktivitet

Undervisning

Alle regioner: Utdanning av helsepersonell: 34 timer

Flere regioner: Utdanning av helsepersonell: 2 timer

Egen region: Utdanning av helsepersonell: 194 timer

Klinisk aktivitet

I regi av senteret foregår en kontinuerlig forskningsprosess for å finne nye og bedre behandlingsmetoder til kvinner med kroniske sykdommer i underlivet. Senteret har ikke behandlingsfunksjon, men en av våre stipendiater er overlege ved Vulvapoliklinikken, Oslo universitetssykehus. Vulvapoliklinikken har et landsdekkende spesialtilbud til kvinner med behandlingsresistente kroniske lidelser i vulvaregionen.

Vulvapoliklinikken tilbyr PDT behandling av pasienter med genital erosiv lichen planus. Vår stipendiat gjennomfører en ny lege-initiert randomisert kontrollert behandlingsstudie på pasienter med den inflammatoriske hudsykdommen genital erosiv lichen planus.

Formidling

Allmennheten - alle regioner

- FHI fødselsnytt 22.6: Tryggeste sted å få barn – stadig redusert forekomst av fosterdød. (Oppslag i media)
- Norsk psykiatrisk forening 23.1: Starten på et nasjonalt nettverk for perinatal mental helse. (Oppslag i media)
- VG 6.2: Forsker på mødredødsfall mener flere liv kunne vært reddet. (Oppslag i media)
- TV2 7.2: Barnedrapssak ryster USA - norsk professor advarer. (Oppslag i media)
- Dagens medisin 3.3: Peker tydelig på behovet for en helhetlig ivaretagelse av kvinners helse. (Oppslag i media)
- Nettavisen.no 6.3: Kritisk til ny prestisjerapport: - Ikke konkret nok. (Oppslag i media)
- VG 11.3: Anne-Sofie (24) fødte på Kiel-fergen. (Oppslag i media)
- NRK2 frokost TV 20.3: Hvordan vokser et barn frem i mors mage. (Oppslag i media)
- Dagens medisin 3.4: Fysisk aktivitet er viktig for kvinnehelsen. (Oppslag i media)
- Magasinet Psykisk helse 27.6: En syk mor kan ikke vente. (Oppslag i media)
- Magasinet Psykisk helse 3.7: I lykkelige omstendigheter. (Oppslag i media)
- Nettavisen 24.09: Ny «kvinne medisin» tar av – gledelig utvikling. (Oppslag i media)
- Dagens Medisin, 12.10: Sykehjemsbeboere betalte en høy pris under pandemien – var tiltakene forholdsmessige? (Oppslag i media)
- NRK.no 8.12: Mammas mørke. Alle vil holde babyen, men hvem skal holde mor? (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 9.3: Hvordan de ni månedene i mors mage former livene våre (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 14.4: Kan mor trene i tvillingsvangerskap? (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 31.5: Mange med beinskjørhet får ikke behandling (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 11.10: Kan amming beskytte mors hjerte? (Oppslag i media)
- Kvinnehelsebloggen 8.12: Diabetes type 1: Risiko for svangerskapskomplikasjoner hos norskfødte og innvandrerkvinner (Oppslag i media)
- forskning.no 4.1: En av tre gravide innvandrerkvinner forstår ikke viktig helseinformasjon (Oppslag i media)
- forskning.no 12.9: Det er bra for kvinner å ha noen kilo ekstra når de kommer i overgangsalderen. (Oppslag i media)
- Kvinnehelsepodden 5.5: Smertelindring under fødsel (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 5.5: Overgangsalderen (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 12.5: Celleforandringer i livmorhalsen og konisering (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 19.5: Gravid: Babyens fascinerende utvikling i mors mage (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 26.5: Benskjørhet (osteoporose) (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 2.6: Hvordan og hvorfor overvåker vi barnet under fødselen? (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 9.6: Prevensjon: Ulike typer, hvordan det virker, og myteknusing (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 16.6: Å føde et stort barn (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 23.6: Å føde: Hvorfor har noen lange fødsler? (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 30.6: Svangerskapsdiabetes (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 7.7: Svangerskapsforgiftning og hjerte-karsykdommer senere i livet (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 10.11: Abort og prevensjonsseksis (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 17.11: Abort: Det vanskelige valget, tabu og kvinners opplevelser (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 24.11: Spontanabort (Podkast)

- Kvinnehelsepodden 1.12: Blodpropp i svangerskapet (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 8.12: Assistert befruktning med sæd- og eggdonasjon (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 15.12: Plager etter fødsel: Fremfall og lekkasjer (Podkast)
- Kvinnehelsepodden 22.12: Amming: Helseeffekter, kosthold og vektnedgang (Podkast)
- Inspirasjonspodden 27.3: Trening i svangerskapet og etter fødsel. (Podkast)
- Femihelse 16.10: Det gror i mor: Kan vi påvirke barnets fremtidshelse under svangerskapet? (Podkast)

Allmennheten - flere regioner

- Bjørnerem Å. Forebygging av fall hos eldre. Høringsinnspill på vegne av Nasjonalt senter for kvinnehelseforskning Helsedirektoratet Oslo 25.09.(Veiledning)

Allmennheten - egen region

- Eberhard-Gran M. Hvordan de ni månedene i mors mage former livene våre. Teknisk museum Oslo 2.3. (Veiledning)
- Vangen S. Presentasjon om senteret og hvordan vi kan bidra til å løfte kvinners helse. Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Eberhard-Gran M. Psykisk helse i svangerskap og etter fødsel – fra forskning til praksis. Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Bjørnerem Å. Osteoporose og brudd. Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Nyfløt LT. Mødreødeligheten i Norge, en suksess historie som må ivaretas. Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Owe KM. Hvorfor er fysisk aktivitet viktig for kvinnehelse? Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Andreassen SM. Kan mor trene i tvillingsvangerskap? Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Skullerud KH, Vulvasykdommer og forskning. Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Bains S. MiPreg prosjektet. Nasjonalt senter for kvinnehelseforsknings møte med helseministeren, Oslo 23.10 (Veiledning)
- Eberhard-Gran M og Vangen S. Medisinske modeller «Moulager». Teknisk museum Oslo 18.12. (Veiledning)

Helsepersonell og andre faggrupper - alle regioner

- Linde AG. Change in Arterial Stiffness and Ambulatory Blood Pressure in Patients with Rheumatoid Arthritis: The JointHeart Study, Norsk Hypertensjonsforenings vintermøte, Oslo 26.1. (Konferanse)
- Linde AG. Change in Arterial Stiffness and Ambulatory Blood Pressure in Patients with Rheumatoid Arthritis: The JointHeart Study, Female Heart Workshop. Bergen 11.5. (Seminar)
- Engelhart C. Fosterovervåkning i fødsel. Den Norske Jordmorforening, 8.5. (Webinar)
- Engelhart C. PhD prosjekt. Reliabilitet ved Doppler fosterlyder. Den Norske Jordmorforening, Oslo 9.11. (Seminar)
- Al-Zirqi I. Uterusruptur - konsekvenser for mor og barn. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 17.1. (Kurs)
- Al-Zirqi I. Når kroppen er gravid og sjelen syk. RBUP Oslo 18.9 (Kurs)
- Sørbye IK. Reproduktiv helse blant innvandrerkvinner. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 20.1. (Kurs)
- Sørbye IK. Induksjon av fødsel og overtid. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 20.1. (Kurs)

- Sørbye IK. Prevensjon hos hjertesyke kvinner. RegUt kurs - Voksne med medfødte hjertefeil 28.9 (Kurs)
- Skullerud KH. Genital lichen planus, DNLF kurs Vulvasykdommer, Oslo 23.11. (Kurs)
- Laine K. Fødselens varighet. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 19.1. (Kurs)
- Laine K. Fosterdød – risikofaktorer og tidstrender. Institusjons-statistikkmøte, Medisinsk fødselsregister, Bergen 20.4. (Seminar)
- Laine K. Obstetric Anal Sphincter Injuries (OASIS) and the effect of episiotomy in vacuum and forceps deliveries. NGF årsmøte 27.10. (Seminar)
- Laine K. Trends of term intrapartum stillbirth in Norway during 1999–2018. NGF årsmøte 27.10. (Seminar)
- Laine K. Sammenheng mellom pregravid overvekt og keisersnitt, en populasjonsbasert studie av 329,080 fødsler i Norge. NGF årsmøte 27.10. (Seminar)
- Laine K. Reduced cesarean delivery rates in Norway and associations with perinatal and neonatal health. NFOG Trondheim 29.8. (Konferanse)
- Laine K. Poster: Increased proportion of spontaneous vaginal deliveries in Norway. NFOG Trondheim 27.-30.8. (Konferanse)
- Bjørnerem Å. Kvinnehelseforskning i Norge. Norsk Osteoporoseforum 2023 Oslo 2.2. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Perinatal mental helse – status i Norge 2022. Norsk psykiatrisk forening, Legenes hus, Oslo 13.1. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Når kroppen er gravid og sjelen syk. RBUP Oslo 18.9 (Kurs)
- Nyfløt LT. Mødre dødsfall i Norge. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 17.1 (Kurs)
- Nyfløt LT. Antenatale og obstetriske blødninger. DNLF obligatorisk obstetrisk kurs, Oslo 17.1 (Kurs)
- Vangen S. Kvinnen er det sterke kjønn, men til hvilken pris. FHI fagmøte - Bedre kvinnehelse i Norge - hva gjenstår? Oslo 22.3. (Seminar)
- Vangen S. Håndtering av kvinner med kjønnslemlestelse i spesialisthelsetjenesten. Nettverksmøte (NAKK) Holmen Fjordhotell 15.5. (Veiledning)
- Vangen S. Rapport fra arbeidet i Auditgruppen for maternelle dødsfall. NGF årsmøte 26.10 (Seminar)
- Vangen S. Kvinnen er det sterke kjønn, men til hvilken pris. Solstrand seminar om kvinnehelse 29.-31.5. (Seminar)
- Gynekologen 4/2023: SAINT-studien – Vil gjøre igangsatte fødsler tryggere (Oppslag i media)
- Utposten 3/2023: Diabetes type 2 og folkehelsepolitikk. Mulighet for endringer? (Oppslag i media)
- Den Norske Jordmorforenings medlemsblad juli 2023: Intervju Engelhart, C. Intermitterende auskultasjon. (Oppslag i media)

Helsepersonell og andre faggrupper - flere regioner

- Linde AG. Poster: Change in Arterial Stiffness and Ambulatory Blood Pressure in Patients with Rheumatoid Arthritis: The JointHeart Study, European Society of Hypertension Milano 26.6. (Konferanse)
- Engelhart C. PhD prosjekt. Fosterovervåkning. Fødeavdelingen Reykjavik 16.3. (Veiledning)
- Engelhart C. Reliability and agreement in intrapartum fetal heart rate monitoring interpretation: A systematic review. Labour and birth conference Grange-over-sans 24.4. (Konferanse)
- Sørbye IK. The epidemic increase in induction of labour. Invited speaker. NFOG Trondheim 27.-30.8. (Konferanse)
- Sørbye IK. Women and War. Moderator. NFOG Trondheim 27.-30.8. (Konferanse)
- Sørbye IK et al. BuscLab: an RCT of hyoscine butylscopolamine for prolonged labour. FIGO Paris 9.-12.10 (Konferanse)
- Sørbye IK. Use of heparin in obstetrics. Regional seminar La Paz, Bolivia 16.11 (Seminar)
- Sørbye IK. Treatment of thrombophilia. Regional seminar La Paz, Bolivia 16.11 (Seminar)

- Nyfløt LT. PPH - practical management. European Congress on Intrapartum Care 2023 Beograd Serbia 6.-11.3. (Konferanse)
- Nyfløt LT. Speaker and organizer of the session on maternal mortality: "Thinking the unthinkable: maternal mortality in the Nordic countries". NFOG Trondheim 27.-30.8. (Konferanse)
- Bains S. Innvandrerkvinnens helse. Hjelp som nytter – nettverk om traumer, kultur og migrasjon. RVTS Øst 3.11. (Webinar)
- Eberhard-Gran M. What can Nordic data teach us about perinatal mental health? NFOG Trondheim 27.-30.8 (Konferanse)
- Eberhard-Gran M. Perineal tear and childbirth-related posttraumatic stress: A prospective cohort study. The 5th Nordic Marcé conference Uppsala, Sweden 25.-27.10. (Konferanse)
- Laine K. Prevention of perineal trauma. European Congress on Intrapartum Care, Beograd Serbia 11.3. (Konferanse)
- Laine K. Perinatal health in Norway. Jordmorutdanning Tampere University Finland 25.5 og 24.8. (Veiledning)
- Laine K. CS rates in Norway, Turku University Hospital, Turku Finland 18.9. (Veiledning)
- Laine K. Prevention of obstetric anal sphincter injuries during vaginal birth. Helsinki University Hospital, Helsinki Finland 18.9. (Veiledning)
- Laine K. Reduced cesarean delivery rates in Norway and associations with perinatal and neonatal health. European Congress on Intrapartum Care, Beograd Serbia 10.3. (Konferanse)
- Laine K. Obstetric anal sphincter injuries and the effect of episiotomy in vacuum and forceps deliveries. European Congress on Intrapartum Care, Beograd Serbia 10.3. (Konferanse)
- Laine K. Association between maternal obesity and cesarean section, a population-based study of 329,080 births in Norway. European Congress on Intrapartum Care, Beograd Serbia 11.3. (Konferanse)
- Owe KM. Mipreg – Arbeidspakke 1: Mors fødeland og risiko for alvorlige fødselsrifter (OASI) og postpartum blødning. Mipreg forskningskonferanse, Litteraturhuset i Oslo 23.3. (Konferanse)
- Owe KM. How to plan a training program for the pregnant athlete? Invited workshop. The Scandinavian Sports Medicine Congress, København 1.-4.2. (Konferanse)
- Owe KM. Exercise and pregnancy: what are the maternal and fetal health outcomes? Invited Symposium. The Scandinavian Sports Medicine Congress, København 1.-4.2. (Konferanse)
- Owe KM. Poster: Isolated orofacial clefts in children born to immigrant women in Norway by migrational and maternal health factors, a population-based study. 1st EPEC, Stockholm 27.-28.9. (Konferanse)
- Tranvåg O. Poster: IMPAKT – An integrated KT initiative to address the knowledge-to-action gap in nursing homes. EANS European Academy of Nursing Science Summer conference 2023 Oslo 5.-6.7. (Konferanse)
- Tranvåg O. Poster: IMPAKT – An integrated KT initiative to address the knowledge-to-action gap in nursing homes. European Implementation Collaborative Event 2023 Basel, 7.-9.6. (Konferanse)

Helsepersonell og andre faggrupper - egen region

- Engelhart C. Forskning i praksis. Master i jordmorfag. OsloMet 16.8. (Kurs)
- Engelhart C. Fødsel. Bachelor Paramedisin. OsloMet 21.8. (Kurs)
- Engelhart C. Fosterovervåking. Master i jordmorfag. USN 31.8. (Kurs)
- Engelhart C. Fødsel. Bachelor Paramedisin. OsloMet 11.9. (Kurs)
- Engelhart C. Fosterovervåking. Master i jordmorfag. OsloMet 19.9. (Kurs)
- Engelhart C. Jordmors funksjon i fødsel. Master i jordmorfag. OsloMet 19.9. (Kurs)
- Engelhart C. Omsorg ved dødfødsler. Master i jordmorfag. OsloMet. 25.09. (Kurs)
- Engelhart C. Intermitterende auskultasjon. Fagdager mars fødeavdelingen Ahus. (Veiledning)

- Engelhart C. Intermitterende auskultasjon. Fagdag fødeavdelingen OUS, 27.3, 13.4 og 27.4. (Veiledning)
- Engelhart C. Intermitterende auskultasjon. Fødeforum OUS, 13.6. (Veiledning)
- Fossli M. Poster: Effect of a postpartum weight loss intervention in women with obesity: a randomized controlled trial, Throne Holst Symposium Oslo 15.5. (Seminar)
- Bains S. Nylig innvandrede kvinners opplevelse av svangerskap og fødselsomsorgen, Vestre viken Drammen 23.04. (Veiledning)
- Bains S. Svangerskap og fødselsomsorg for innvandrerkvinner. 30. OUS-symposium 17.11. (Seminar)
- Linde AG. Ekkografi undervisning. Medfak UiB, 31.10, 9.11, 15.11 og 22.11. (Kurs)
- Laine K. Perinatal helse i Norge siste 20 år. 30. OUS symposium Oslo 17.11 (Seminar)
- Laine K. Preterm birth. Medfak UiO 13.4 og 27.10. (Kurs).
- Laine K. Maternal diseases and Pregnancy I&II. Medfak UiO 2.6 og 6.10. (Kurs).
- Sørbye IK. Introduksjon og bakgrunn for MIPREG. OUS morgenseminar Oslo 30.11. (Seminar)
- Sørbye IK. Introduksjonsforelesning professor II. OUS Oslo 30.10. (Seminar)
- Owe KM. Fysisk aktivitet og trening i svangerskapet og etter fødsel. Høyskolen Kristiania 29.4 og 6.11. (Veiledning)
- Owe KM. MiPreg – Arbeidspakke 1: Mors fødeland og risiko for alvorlige fødselsrifter (OASI), postpartum blødning og risiko for keisersnitt. OUS morgenseminar Oslo 30.11. (Seminar)
- Eberhard-Gran M. Mental helse og graviditet. Medfak UiO 26.4 og 3.10. (Kurs)
- Eberhard-Gran M. Klinisk kommunikasjon. Medfak UiO 22.3, 27.3, 19.4, 3.5, 4.5, 31.5, 7.6. (Kurs)
- Tranvåg O. Vitenskapsteori, etikk og metode. Avansert klinisk allmennsykepleie, HVL Bergen 9.1 og 9.5. (Kurs)
- Tranvåg O. Introduksjon til kvalitativ vitenskapsteori og metode – med vekt på fenomenologi og hermeneutikk. Avansert klinisk allmennsykepleie, HVL Bergen 9.1 og 26.1. (Kurs)
- Tranvåg O. Teoretisk perspektiv i omsorgsforskning. Senter for omsorgsforskning vest, HVL Bergen 25.1. (Seminar)
- Tranvåg O. Vurdering av kvalitative artikler. Avansert klinisk allmennsykepleie, HVL Bergen 2.2 og 9.3. (Kurs)
- Tranvåg O. Prosjektplan. Tverrfaglig master i samhandling og folkehelse, HVL Bergen, 4.5, 5.5, 31.5 og 1.6. (Seminar)
- Tranvåg O. Hva er verdighet. Bachelorstudenter i sykepleie. HVL Bergen 31.11. (Kurs)
- Vangen S. The Menopause. Medfak UiO 17.2 (Kurs)
- Vangen S. Mødre helse i globalt perspektiv. Medfak UiO 17.3. (Seminar).
- Vangen S. Menopause, fordeler og ulemper ved medikamentell behandling av symptomer i kvinnens overgangsalder. Medfak UiO 24. og 28.3. (Kurs).
- Vangen S. The Menopause. Medfak UiO 4.9 (Kurs)
- Vangen S. Mødre helse i globalt perspektiv. Medfak UiO 29.9. (Seminar).
- Vangen S. Menopause, fordeler og ulemper ved medikamentell behandling av symptomer i kvinnens overgangsalder. Medfak UiO 7. og 22.9 (Kurs)

Kvalitetsverktøy

Laine K. Medforfatter Veileder i fødselshjelp. Keisersnitt.

Bjørnerem Å. Medforfatter Veileder i gynekologi. Menopause.

Tranvåg O. Medforfatter NOU 2023: 5: Den store forskjellen. Om kvinners helse og betydningen av kjønn for helse. Helse- og omsorgsdepartementet.

Forskning

Vitenskapelige artikler

Epidemiology of forearm fractures in women and men in Norway 2008-2019.

Andreasen C, Dahl C, Solberg LB, Borgen TT, Wisløff T, Gjertsen JE, Figved W, Stutzer JM, Nissen FI, Nordsletten L, Frihagen F, **Bjørnerem Å**, Omsland TK.

[Osteoporos Int. 2023 Dec 12](#). Online ahead of print.

Maternal metabolic profiling across body mass index groups: An exploratory longitudinal study.

Skytte HN, Roland MCP, Christensen JJ, Holven KB, Lekva T, **Gunnes N**, Michelsen TM.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2023 Dec 11](#). Online ahead of print.

Svangerskap, fødsel og barseltid – mer enn bare overlevelse.

Miltenburg AS, **Bains S**, Strøm-Roum EM, Vartdal VW, **Sørbye IK**, Alnæs-Katjavivi P, Sundby J, **Nyfløt LT**.

[Tidsskr Nor Lægeforen. 2023 Oct 12;143\(15\)](#).

Intended, Unintended, Unanticipated? Consequences of Social Distancing Measures for Nursing Home Residents During the Covid-19 Pandemic.

Tingvold L, Moholt JM, Førland O, Jacobsen FF, **Tranvåg O**.

[Glob Qual Nurs Res. 2023 May 28;10:23333936231176204](#).

Risk of adverse pregnancy outcomes in twin- and singleton-born women: An inter-generational cohort study.

Basnet P, Skjaerven R, Harmon QE, **Sørbye LM**, Morken NH, Singh A, Klungsøyr K, Kvalvik LG.

[BJOG. 2023 Oct 12](#). Online ahead of print.

Trends in Term Intrapartum Stillbirth in Norway.

Murzakanova G, Räisänen S, Jacobsen AF, Yli BM, Tingleff T, **Laine K**.

[JAMA Netw Open. 2023 Sep 5;6\(9\):e2334830](#).

Dietary treatment postpartum in women with obesity reduces weight and prevents weight gain: a randomised controlled trial.

Øhman EA, **Fossli M**, Ottestad I, Holven KB, Ulven SM, Løland BF, Brekke HK.

[BMC Pregnancy Childbirth. 2023 Sep 26;23\(1\):695](#).

Women's information needs about menopause: a cross-sectional survey in Norwegian general practice.

Natvik M, Gjelsvik B, **Vangen S**, Skjeie H, Brekke M.

[BJGP Open. 2023 Sep 5:BJGPO.2023.0127](#). Online ahead of print.

Birthweight of the subsequent singleton pregnancy following a first twin or singleton pregnancy.

Basnet P, Skjaerven R, Harmon QE, Wilcox AJ, Klungsøyr K, **Sørbye LM**, Morken NH, Kvalvik LG.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2023 Dec;102\(12\):1674-1681](#).

Reliability and agreement in intrapartum fetal heart rate monitoring interpretation: A systematic review.

Hernandez Engelhart C, Gundro Brurberg K, Aanstad KJ, Pay ASD, Kaasen A, Blix E, Vanbelle S.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2023 Aug;102\(8\):970-985](#).

Validation of forearm fracture diagnoses in administrative patient registers.

Omsland TK, Solberg LB, **Bjørnerem Å**, Borgen TT, Andreasen C, Wisløff T, Hagen G, Basso T, Gjertsen JE, Apalset EM, Figved W, Stutzer JM, Nissen FI, Hansen AK, Joakimsen RM, Figari E, Peel G, Rashid AA, Khoshkhabari J, Eriksen EF, Nordsletten L, Frihagen F, Dahl C.

[Arch Osteoporos. 2023 Aug 24;18\(1\):111.](#)

Neonatal outcomes associated with time from a high fetal blood lactate concentration to operative delivery.

Berge MB, Kessler J, Yli BM, Staff AC, **Gunnes N**, Jacobsen AF.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2023 Aug;102\(8\):1106-1114.](#)

Perineal tear and childbirth-related posttraumatic stress: A prospective cohort study.

Baumann S, Staudt A, Horesh D, **Eberhard-Gran M**, Garthus-Niegel S, Horsch A.

[Acta Psychiatr Scand. 2023 Aug 7. Online ahead of print.](#)

Association of oxytocin augmentation and duration of labour with postpartum haemorrhage: A cohort study of nulliparous women.

Bernitz S, Betran AP, **Gunnes N**, Zhang J, Blix E, Øian P, Eggebø TM, Dalbye R.

[Midwifery. 2023 Aug;123:103705.](#)

Forearm fractures - are we counting them all? An attempt to identify and include the missing fractures treated in primary care.

Dahl C, Ohm E, Solbakken SM, Anwar N, Holvik K, Madsen C, Frihagen F, **Bjørnerem Å**, Igland Nissen F, Solberg LB, Omsland TK.

[Scand J Prim Health Care. 2023 Sep;41\(3\):247-256.](#)

Pregnancy complications in last pregnancy and mothers' long-term cardiovascular mortality: does the relation differ from that of complications in first pregnancy? A population-based study.

Seid AK, Morken NH, Klungøy K, Kvalvik LG, **Sørbye LM**, Vatten LJ, Skjærven R.

[BMC Womens Health. 2023 Jul 4;23\(1\):355.](#)

'Goodbye and good luck' Midwifery care to pregnant undocumented migrants in Norway: A qualitative study.

Voldner N, Eick F, **Vangen S**.

[Sex Reprod Healthc. 2023 Sep;37:100878.](#)

Birthweight in Consecutive Pregnancies and Long-Term Maternal Cardiovascular Disease Mortality Among Spontaneous and Iatrogenic Term Births: A Population-Based Cohort Study.

Sima YT, Skjærven R, Kvalvik LG, Morken NH, Klungøy K, Mannseth J, **Sørbye LM**.

[Am J Epidemiol. 2023 Aug 4;192\(8\):1326-1334.](#)

Tvillinggravide får ikke optimal profylakse mot pre-eklampsi.

Laine K, Tingleff T.

[Tidsskr Nor Laegeforen. 2023 May 29;143\(8\).](#)

Exploring trends of severe postpartum haemorrhage: a hospital-based study.

Pettersen S, Falk RS, **Vangen S**, **Nyfløt LT**.

[BMC Pregnancy Childbirth. 2023 May 19;23\(1\):363.](#)

Time-varying exposure to anti-osteoporosis drugs and risk of first-time hip fracture: a population wide study within the Norwegian Epidemiologic Osteoporosis Studies (NOREPOS).

Riska BSL, Gunnes N, Stigum H, Finnes TE, Meyer HE, Omsland TK, Holvik K.

[Osteoporos Int. 2023 Aug;34\(8\):1369-1379.](#)

Is There a Causal Relationship Between Physical Activity and Bone Microarchitecture? A Study of Adult Female Twin Pairs.

Nissen FI, Esser VFC, Bui M, Li S, Hopper JL, Bjørnerem Å, Hansen AK.

[J Bone Miner Res. 2023 Jul;38\(7\):951-957.](#)

Early labour experience and labour characteristics after introduction of an electronic early labour educational intervention.

Myhre EL, Lukasse M, Dahl B, Reigstad MM.

[Sex Reprod Healthc. 2023 Mar;35:100821.](#)

Pregnancies in Women with a Previous Complete Uterine Rupture.

Al-Zirqi I, Vangen S.

[Obstet Gynecol Int. 2023 Feb 9;2023:9056489](#)

Time trends in caesarean section rates and associations with perinatal and neonatal health: a population-based cohort study of 1 153 789 births in Norway.

Laine K, Pay AD, Yli BM.

[BMJ Open. 2023 Feb 1;13\(2\):e069562.](#)

Haemostatic support in postpartum haemorrhage: A review of the literature and expert opinion.

Hofer S, Blaha J, Collins PW, Ducloy-Bouthors AS, Guasch E, Labate F, Lança F, Nyfløt LT, Steiner K, Van de Velde M.

[Eur J Anaesthesiol. 2023 Jan 1;40\(1\):29-38.](#)

Metabolic profiling of pregnancies complicated by preeclampsia: A longitudinal study.

Skytte HN, Christensen JJ, Gunnes N, Holven KB, Lekva T, Henriksen T, Michelsen TM, Roland MCP.

[Acta Obstet Gynecol Scand. 2023 Mar;102\(3\):334-343.](#)

Framework for Patient and Informal Caregiver Participation in Research (PAICPAIR) Part 2.

Staats K, Grov EK, Tranvåg O.

[ANS Adv Nurs Sci. 2022 Dec 29.](#) Online ahead of print.

Avlagte doktorgrader

Sølvi Taraldsen

Managing health consequences of female genital mutilation/cutting (FGM/C)

Disputert: Desember 2023

Hovedveileder: Ingvil K. Sørbye

Cassia Bree Trewin-Nybråten

Changing socioeconomic patterns of breast cancer incidence, mortality and survival in Norway

Disputert: Februar 2023

Hovedveileder: Giske Ursin, Bjørn Heine Strand

Forskningsprosjekter

Pregnancy Physical Activity and Prevention of Cardiovascular Disease (PREPAC)

Katrine M. Owe, Oslo Universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2023-2027

Deltakende helseregioner: HSØ, HV.

Physical activity in twin pregnancies: Double risk or beneficial?

Katrine Mari Owe, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2023-2026

Deltakende helseregion: HSØ, HV, HN, HMN

Hva fremmer opplevelse av trygghet hos hjemmeboende eldre kvinner som lever med demens?

Prosjektleder: Oscar Tranvåg, Høgskulen på Vestlandet

Prosjektperiode: 2023 – 2025

Deltakende helseregion: Internasjonalt samarbeid

Lipødem – kvinners livssituasjon etter kirurgisk behandling

Prosjektleder: Oscar Tranvåg, Høgskulen på Vestlandet

Prosjektperiode: 2023 – 2025

Deltakende helseregion: HV

The APPEAL Project – Adding efforts to prevent perinatal and maternal morbidity and mortality

Katariina Laine, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2023 – pågående

Deltakende helseregion: HSØ

Internasjonalt samarbeid

The rise of personalized medicine and drug repurposing in breast cancer: a real world evidence study in Norway.

Nathalie Støer, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2022-2026

Deltakende helseregioner: HV HN HSØ HMN

Sosial ulikhet i bruk av helsetjenester for endometriose, fertilitetsbehandling og hysterektomi i Norge - SEE-Endo studien.

Sukhjeet Bains, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2022 - 2028

Deltakende helseregioner: HV HN HSØ HMN

Sex differences in behavioral and biological risk factors for incident atrial fibrillation in Norway

Katrine M. Owe, Oslo Universitetssykehus HF.

Prosjektperiode: 2022-2024

Deltakende helseregioner: HSØ HV HN HMN

The PURPLE Study

Katariina Laine, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2015- pågående

Deltakende helseregion: HSØ

Internasjonalt samarbeid

City Birth Trauma Survey: Validation in a Norwegian community sample (Fødsel i fokus)

Malin Eberhard-Gran, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2022 - 2027

Deltakende helseregion: HSØ

ABC – the Ahus birth cohort

Malin Eberhard-Gran, Universitetet i Oslo

Prosjektperiode: 2010 - 2024

Deltakende helseregioner: HSØ HV HN HMN

Why do some women break their bones, while others do not? The Tromsø Study

Åshild Bjørnerem, Universitetssykehuset Nord-Norge

Prosjektperiode: 2011-2025

Deltakende helseregion: HN

NoFRACT – Norwegian Capture the Fracture Initiative

Åshild Bjørnerem, Universitetssykehuset Nord-Norge

Prosjektperiode: 2015-2026

Deltakende helseregion: HN HMN HSØ HV

Subclinical organ damage in patients with psoriasis treated with infliximab – relation to disease severity and quality of life

Eva Gerds, Haukeland universitetssykehus HF, Bergen

Prosjektperiode: 2020 - 2024

Deltakende helseregioner: HV HSØ

Tryggere svangerskap ved revmatoid artritt

Marianne Wallenius, NTNU, St Olavs hospital, Trondheim

Prosjektperiode: 2020-2025

Deltakende helseregioner: HMN HSØ

Effekt av vektendring og amming (EVA-studien) på risikofaktorer for hjerte- og karsykdom

Hilde Brekke, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2019-2024

Deltakende helseregion: HSØ

Intermitterende auskultasjon som fosterovervåking under fødsel

Ellen Blix, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2019 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

Placental lipids as biomarkers of placental function

Trond Melbye Michelsen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2019 - 2024

Deltakende helseregioner: HV HSØ HMN

Time-lapse imaging of human preimplantation embryos: a predictive tool in the IVF lab and clinical practice?

Ritsa Storeng, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2017 - 2024

Deltakende helseregioner: HV HSØ

Menopausal hormonbehandling og risiko for kreft i bryst, eggstokker, tykk- og endetarm

Elisabete Weiderpass, Nasjonal institusjon

Prosjektperiode: 2013 - 2024

Deltakende helseregioner: HSØ HN

Kreftrisiko etter fertilitetsbehandling ved assistert befruktning (IVF)

Marte Myhre, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2013 - 2023

Deltakende helseregioner: HV HSØ

Uterusruptur i dagens fødselshjelp

Iqbal Ahmad Abdelwahab Al-Zirqi, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2014 - 2023

Deltakende helseregioner: HV HSØ HN HMN

Kunnskapsbasert behandling av kvinner med kjønnslemlestelse

Siri Vangen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2015 - 2023

Deltakende helseregioner: HV HN HSØ HMN

Hvorfor dør kvinner av graviditet i dag?

Siri Vangen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2012 - 2025

Deltakende helseregioner: HV HSØ HN HMN

Internasjonalt samarbeid

The MiPreg project: Kartlegging av migrantkvinnens opplevelse av svangerskapsomsorgen i Oslo

Ingvil Sørbye, Nasjonal institusjon

Prosjektperiode: 2018 - 2024

Deltakende helseregion: HSØ

Fostervekst og svangerskapskomplikasjoner blant hjertesyke gravide

Ingvil Sørbye, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2018 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

Forekomst av og overlevelse etter hoftebrudd: Betydningen av kjønnsforskjeller i komorbiditet og medisinbruk

Kristin Holvik, Nasjonal institusjon

Prosjektperiode: 2016 - 2022

Deltakende helseregioner: HV HSØ HN HMN

Preventing severe haemorrhage at birth. A case-control study of trends and risk factors

Siri Vangen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2017 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

AP-GELP-studien: Effekter av behandling med apremilast hos kvinner med genital erosiv lichen planus

Anne Lise Ording Helgesen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2018 - 2024

Deltakende helseregion: HSØ

Har etniske minoritetskvinner egentlig ikke vitamin D-mangel på tross av lave verdier av serum 25(OH)D?

Åse Ruth Eggemoen, Oslo universitetssykehus HF

Prosjektperiode: 2018 - 2023

Deltakende helseregion: HSØ

Forskning er senterets hovedaktivitet. I strategi 2021- 25 jobber senteret med å styrke forskningsaktiviteten.

Forankring

Rapporten er forelagt ledelsen ved Oslo universitetssykehus HF, ved Avdelingsleder Ingvil K. Sørbye

Referansegruppen har i 2023 bestått av:

Heidi Tiller Referansegruppens leder (HN)

Eva Gerds Representant Helse Vest

Bettina S. Husebø Representant Helse Vest

Marianne Wallenius Representant Helse Midt-Norge

Menona Majida Representant Helse Sør-Øst

Elisabeth T. Swärd Brukerrepresentant

Siri Vangen Representant for tjenesten

Referansegruppens kommentarer: